

תשצד הלכות עירובין שעושיעו

לו בה תשמיש נוח בשלשול סמוך לחלונו ואין חבירו יכול להשתמש בה בשבת על ידי זריקה באויר מפני שהוא אוסרה על חבירו¹⁰⁰.

אבל חורבה האמצעית¹⁰¹ כיון שהיא רחוקה משניהם ואין לשניהם בה אלא תשמיש ע"ז זריקה באויר ברוחב ד' מפתים אינן אוסרים זה על זה ושניהם מותרים בה בשבת¹⁰² אעפ"י שלא עירבו יחד.

ואם שלשתן סמוכות לבתים כגון שהאמצעית היא כנגד השתיים כג' רגלי הקנקן¹⁰³ כל אחד מותר בחורבה שאלו והשלישית הקרובה לשניהם שניהם אוסרים בה¹⁰⁴ לפי שיש לשניהם בה תשמיש נוח בשלשול סמוך לחלון ואוסרים זה על זה¹⁰⁵.

והורבות אלו אף על פי שיש להם בעלים מותרים בני חצרות הסמוכות להן להשתמש בהן ואין הבעלים אוסרים עליהן הואיל ואינן דרים בהם¹⁰⁶ והירה בלא בעלים אינה אוסרת כמו שנתבאר בס"י שע"א¹⁰⁷:

ד' בית הכסא שבין ב' בתים¹⁰⁸ וכל אחד נפנה לו מביתו¹⁰⁹ או אפילו עומד בין ב' חצרות וכל אחד נפנה לו מחצרו¹¹⁰ אם הוא של שניהם בשותפות¹¹¹ ולא עירבו יחד אוסרים לפנות לו לכתחלה¹¹² בשבת לפי שהוא כחצר של שניהם והצואה היא ככלים ששבתו בבית¹¹³ ואסור להוציאם אפילו מחצר לחצר עד שיערבו יחד או יעשו לו תיקון:

שעז דין ב' עליות זו כנגד זו הפתוחות לחצר וכו' סעיף אחר:

א שתי דיוטאות¹¹⁴ של עליות זו כנגד זו הפתוחים לחצר קטנה שאין בה ד' אמות על ד' אמות¹¹⁵ שאין שופכין לה מים בשבת אלא א"כ עשו בה גומא בחוקת סאתים כמו שנתבאר בסיומן שנ"ז¹¹⁶ והעליות שבדיוטא זו עשו גומא בחצר סמוך למרפסת שלהן¹¹⁷ והדיוטא שכנגדה לא עשו אם עירבו ב' הדיוטאות עם בני החצר כולן מותרים¹¹⁸ לשפוך בחצר על סמך גומא שעשתה דיוטא האחת לפי שגומא אחת מתרת אפילו לאלף דיוורין שבחצר מטעם שנתבאר בסיומן שנ"ז¹¹⁹.

ואם עירבו לעצמן ולא עירבו עם בני החצר שהם אוסרים להוציא לחצר כלים ששבתו בעליות כמו שנתבאר בסיומן שע"ה¹²⁰ אעפ"כ אותה דיוטא שעשתה גומא בחצר סמוך למרפסת שלה מותרת לשפוך מימיה במרפסת שלה¹²¹ והמים יורדים במרפסת לגומא

מג רש"י שם ושם. לבוש שם.
מד רב שם ע"כ. מור וש"ע שם.
מה רש"י שם ד"ה מ"ז מברת. מ"ז ס"ק ד. מ"א ס"ק ז.
מו ראה ע"ז לקמן ס"י שגח ס"ב.
מז רב שם. רש"י שם לא תעבדא כחצובא. מור וש"ע שם.
מח רש"י שם. מ"ז ס"ק ה. מ"א ס"ק ה.
מט חס"י שם פה, א ד"ה שני בתים. ד"ז ש פ"ה מוס"י ג. טור. לבוש שם.
נ סעיף א.
נא הנהות מייסונויות הל' שבת פפ"ז אות ד' בשם רבינו שמשון. מרדכי שבת רנז שער. ש"ע מ"ה. וכו"ל לעיל ס"י שנה ס"ב.
נב שמו היו ככלים ששבתו בבתי ובדלקמן.

סימן שעז
א חושנת פח, א. מור וש"ע.
ב רש"י שם ד"ה דיוטאות. ב"י ד"ה דעה המיויר רמ"א.
ג סעיף א.
ד רשב"א ורמב"ם שם ד"ה וכן שתי דיוטאות.
ה אב"י ורמב"ם שם פ"ה מע"ב – פ"ה רע"א. מור וש"ע.
ו סעיף ב.
ז סעיף א.
ח מור לפרשת רב"ח.

הלכות עירובין שעו-שעה

הסמוכה לה לפי שלא גזרו על כחו בחצר שאינה מעורבת^ט כמו שנתבאר בס' שני^ז: אבל אותה דיוטא שלא עשתה גומא סמוך למרפסת שלה אסורה לשפוך אפילו במרפסת שלה שירדו המים ממנה לחצר ולגומא שכיון שהגומא אינה סמוכה למרפסת שלה וצריכים המים לילך בחצר עד שיתגעו לגומא יש לחוש שמא יחוסו על קלקול החצר ויוליכו המים בידם לחצר ולגומא ככלים ששבתו בעליות.^ח

וכן אם דיוטא ה' לא עירבו העליות שבה ביחד שהם אסורים במרפסת שלהם בכל כלים ששבתו בעליות מפני שאוסרים זה על זה והרי זו הגל האסורה במקומה ואוסרת שלא במקומה דהיינו בחצר כמו שנתבאר בס' שע"ה^י ולכן אותה דיוטא שעשתה גומא אפילו אם עירבה עם בני החצר אינה מותרת להוציא לחצר כלים ששבתו בעליות^{יא} ואעפ"כ מותרת לשפוך מהעליות על מרפסת שלה והמים יורדים לגומא הסמוכה לה אבל דיוטא ה' שלא עירבה לעצמה יש אומרים^{יב} שאסורה לשפוך אפילו בעליות^{יג} משום גזירה שמא יחוסו על קלקול העליות וישפכו במרפסת האסורה להם להוציא להם מעליותיהם:

שעה דין החצרות הפתוחות זו לזו וכו' ה' סעיפים:

א ג' חצרות הפתוחות זו לזו^א ופתוחות כולן ג"כ למכוי^ב או לרשות הרבים^ג ועירבה כל אחת מהחצונות עם האמצעית והחיצונות לא עירבו זו עם זו הרי החיצונות אסורות זו עם זו להוציא כלים ששבתו בבתים מזו לזו דרך האמצעית והאמצעית מותרת עם כל אחת מהן והן מותרות עמה.

כמה דברים אמורים כשאמצעית נתנה עירובה כזו ועירובה כזו שאו דירי האמצעית בחיצונות^ד שהעירוב הוא משום דירה^ה ואין דירי החיצונים באמצעית שהרי אין עירובן בה או אפילו נתנו החיצונות עירובן באמצעית לערב עמה אלא שלא נתנהו שתיהן בבית אחד שבאמצעי אלא זו נתנה בבית זה וזו נתנה בבית אחר שבאמצעית^ו שאז ג"כ לא נתחברו דירי החיצונות זו עם זו^ז שדירי זו הם בבית זה ודירי זו כזה ולכן הן אסורות זו על זו אבל אם נתנהו בבית אחד באמצעית הרי נתחברו דירי שלשתן בבית זה ומעורבות הן וכולן מותרות זו עם זו:

ב ב' חצרות זו לפנים מזו^ח וחיצונה פתוחה למכו ופנימית לחיצונה ולא למכו ועל ידי כך יש לה דייסת הרגל על החיצונה^ט שאין לה דרך לצאת למכו אלא דרך החיצונה^י עירבה פנימית לעצמה והחיצונה לא עירבה כלל או שעירבה ואין עירובה מועיל כגון

א משנה שם. ש"ע שם.
ד רב יהודה נח, א. תננהו אשוי פ"ד ס"ב. וש"ע שם.
ה רש"י שם ד"ה שנתנה אמצעית. ס"ז ס"ק א.
ו עירובין נט, טע"א. וכדלעיל ס' שמו ס"ד.
ז רב וששת נט. תננהו אשוי שם. ש"ע שם. וכדלעיל ס' שמו ס"ג.
ח שם ס"ג. שכל העירוב צריך להיות בבית אחד (אפילו באופן שאין צריך להיות בכלי אחד). וראה גם לקמן ס' שפי ס"ג.
ט רש"י שם רע"ב לבוש ס"א. באר הגולה.
י תוס' ע"ב, א. כת"ק. מור וש"ע ס"ב.
יא רש"י שם ד"ה זו לפנים. מור וש"ע שם.
יב כ"י ד"ה שתי חצרות. מ"ז ס"ק ב.

ט תוס' שם ד"ה לא. רא"ש פ"ה סוס"י ט. מור וש"ע וה"א.
י סוף מעוף ז.
יא גמרא שם. מ"א ס"ק ב.
יב סוף א. לקמן ס' שעה ס"ב.
יג מור לצירוש המ"א ס"ק ב. וראה מ"מ וציונים.
יד מור לצירוש הבי"ח. מ"א ס"ק א.
טו אפילו עשתה גומא (כ"ה ומ"א שם).

סימן שעה

א תוס' ע"ב ב כרבי שמעון. רב תנא בר גוריא אמר רב מ"מ. ב מור וש"ע ס"א.
ב מור (וראה כ"י). עולת שבת ס"ק א. אליה רבה ס"ק א.